

СЕКЦІЯ 5

«ТРАНСФОРМАЦІЯ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ»

Багатий О.В.

*Магістр 1 курс спеціальності 072 «Фінанси,
банківська справа та страхування»*

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Корнілов А.В.

Магістр 2 курс спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

ВПЛИВ МІЖНАРОДНИХ ПРАВОВИХ НОРМ НА ВНУТРІШНЬОДЕРЖАВНЕ БАНКІВСЬКЕ ЗАКОНОДАВСТВО

Досліджено і визначено форми імплементації міжнародних стандартів у вітчизняне банківське законодавство. Розглянуто основні вимоги щодо отримання ліцензій для започаткування діяльності кредитних установ. Зазначено основні види банківської діяльності, які підлягають взаємному визнанню держав-членів Європейського союзу.

***Ключові слова:** банківські установи, банківська діяльність, банківська система, законодавство, міжнародні стандарти.*

З кожним днем, через узгодження змісту норм національного та відповідних положень міжнародного права, відбувається поступове посилення впливу норм міжнародного права на внутрішньодержавне. Вище зазначене узгодження, досягається за рахунок прийняття окремих національних норм, які не суперечать принципам міжнародного законодавства. Ще одним із напрямів досягнення узгодження є включення міжнародно-правових норм до національного законодавства. Вище зазначені процеси називають імплементацією міжнародно-правових норм. Сьогодні дане питання є актуальним для вітчизняного банківського законодавства.

Імплементація міжнародних стандартів у вітчизняне банківське законодавство досліджувалася у працях багатьох науковців. Вагомий внесок у дослідження зазначеної теми зробили: К. Боярчук, О. Скакун, А. Гавердовський, В. Суворова, О. Шпакович, М. Куц та інші. Проте, постійне реформування банківської системи України, призводить до посилення ролі імплементації, що зумовлює потребу в подальших дослідженнях, як з теоретичної так і з практичної точок зору.

Під час дослідження, нами було встановлено, що в деяких випадках держава, видавши необхідні для імплементації норми національного права, не лише не виконує свої зобов'язання згідно міжнародних договорів, а й порушує норми свого національного права, прийняті для імплементації такого договору. Тому, на нашу думку, імплементація полягає не лише у правотворчій діяльності держави-учасника того чи іншого міжнародного договору, пов'язаного з відтворенням норм міжнародного права внутрішнім законодавством, а й

передбачає проведення широкого комплексу заходів організаційного характеру, направлених на безпосередню реалізацію міжнародно-правових норм [7, с.58].

Варто відмітити, що імплементація міжнародних стандартів у вітчизняне банківське законодавство здійснюється у двох основних формах (рис. 2).

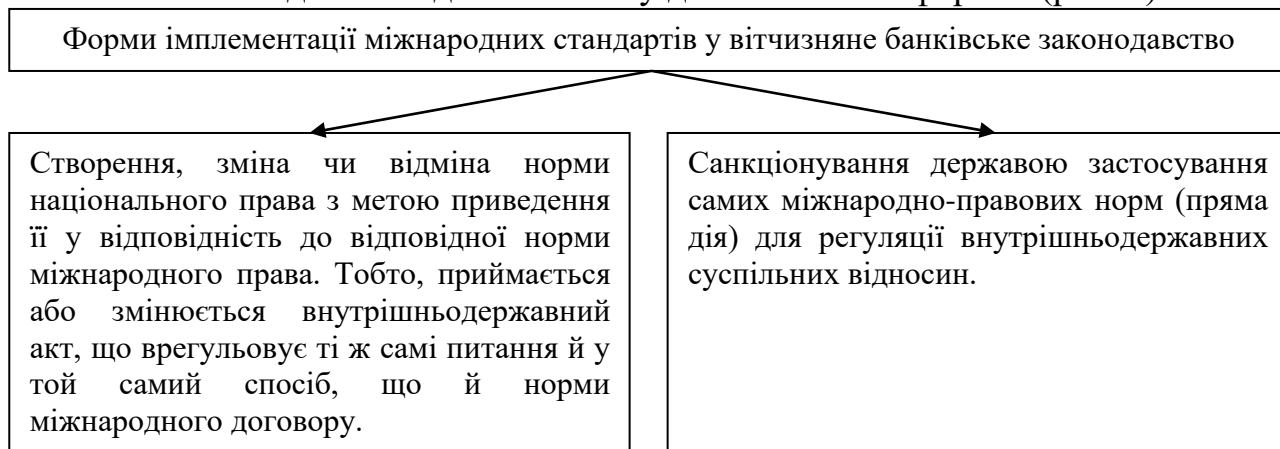

Рисунок 2 – Форми імплементації міжнародних стандартів у вітчизняне банківське законодавство

Джерело: побудовано автором на основі матеріалів [8, с. 201-211]

Згідно рис. 2, можемо зазначити, що в Україні, за загальним правилом, не допускається пряма дія загальновизнаних норм та принципів міжнародного права без проходження процедури санкціонування з боку держави. Тобто визнання міжнародним співтовариством загальнообов'язковості та “еталонності” будь-якого принципу або стандарту в галузі банківського законодавства ще не є достатнім для визнання його пріоритетності в Україні. Для цієї мети, згідно ст. 9 Конституції України від 30.09.2016 р. №254к/96-ВР, необхідне його схвалення уповноваженим органом державної влади [9].

Варто відмітити, що в процесі євроінтеграції виникла необхідність в імплементації норм європейського законодавства до українського з метою підвищення ефективності функціонування та розвитку вітчизняних банків. Таким чином, для поглиблення дослідження, нами було проаналізовано основні нормативно-правові акти, норми яких регулюють банківське законодавство в Європейському Союзі (далі – ЄС).

Отже, провівши дослідження, можемо зробити висновок, що імплементація є процесом впровадження норм міжнародного права у національну правову систему. Вона здійснюється шляхом відтворення норм внутрішнім законодавством, за допомогою проведення органами державної влади широкого комплексу заходів організаційного характеру, направлених на безпосередню реалізацію міжнародно-правових норм. Міжнародно-правові стандарти банківської діяльності закріплюють зобов'язання держав забезпечити визначений мінімальний рівень регулювання та нагляду за діяльністю банків шляхом імплементації відповідних вимог у національне законодавство. Предметом вище зазначених стандартів є регулювання широкого кола питань, що включає встановлення вимог до ефективного регулювання та нагляду за діяльністю банків та банківських груп, порядку ліцензування юридичних осіб,

які мають намір здійснювати банківську діяльність, порядку погодження набуття або збільшення істотної участі в банках, вимог до капіталу, ліквідності, управління ризиками банків, особливостей надання окремих банківських послуг, тощо.

Список використаних джерел

1. Міністерство фінансів України : офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://minfin.com.ua/ua/>.
2. Боярчук К. О. Поняття та основні способи імплементації норм міжнародного права / К. О. Боярчук // Віче. – 2015. – №19. – С. 78-82.
3. Скакун О. Практика Конституційного суду України як засіб імплементації європейських стандартів прав і свобод людини в Україні / О. Скакун // Вісник Конституційного Суду України. – 2010. – № 5. – С. 61-88.
4. Гавердовський А. С. Імплементація норм міжнародного права : підруч. / А. С. Гавердовський. – К. : Лібра, 2000. – 135 с.
5. Суворова В. Я. Забезпечення реалізації договірних норм міжнародного права / В. Я. Суворова // Сучасна держава та право. – 2010. – № 9. – С. 116-120.
6. Шпакович О. Особливості способів імплементації міжнародно-правових норм / О. Шпакович // Віче. – 2010. – № 17. – С. 23-25.
7. Куц М. О. Особливості тлумачення терміна “імплементація” / М. О. Куц // Часопис Київського університету права. – 2010. – №2. – С. 133-138.
8. Музики-Стефанчук О. А. Теорія та практика адаптації законодавства України про банківську діяльність до законодавства Європейського Союзу : підруч. / О. А. Музики-Стефанчук. – К. : Самміт-Книга, 2016. – 263 с.
9. Конституція України [Електронний ресурс] : Закон України від 30.09.2016 р. №254к/96-ВР. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/>.
10. Про започаткування та здійснення діяльності кредитних установ [Електронний ресурс] : Директива Європейського Парламенту та Ради 2006/48/ЄС від 16.09.2009 р. № 994-862. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/>.
11. Понеділко О. В. Імплементація європейського банківського законодавства в Україні / О. В. Понеділко // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – №5. – С.55-60.

O. Bogatyi. Implementation of international standards in domestic banking legislation.

Summary

The article analyzes the approaches of scientists to defining the definition of "implementation". The dynamics of changes in the number of banking institutions in Ukraine during 2009-2018 is researched. The forms of implementation of international standards in the domestic banking legislation are determined. The rules of the European Parliament and Council Directive on the Establishment and Execution of Credit Institutions Activities dated September 16, 2009 No. 994-862 are analyzed. The main requirements for obtaining licenses for launching the activity of credit institutions are considered. The main types of banking activity, which are subject to mutual recognition of the member states of the European Union, are indicated. SWOT analysis of the banking system of Ukraine was conducted.

Key words: *implementation, banking institutions, banking, banking system, legislation, international standards.*

*Науковий керівник: Боднар О.А., асистент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна
bodnarolena1606@gmail.com*

Батринча С.Г.

*Магістр 2 курс факультет менеджменту
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна*

ПЕРСПЕКТИВИ КРЕДИТУВАННЯ АГРОТОВАРНИХ ВИРОБНИКІВ

Досліджено, що у сучасних ринкових умовах сільське господарство, подолавши стагнаційні процеси, потребує розробки ефективних механізмів підтримки сільськогосподарських виробників. Розглянуто види кредитів у рамках банківських програм.